

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 5000—; pt. particulari Lei 1500—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 1000—. În străinătate Lei 5000—. Taxa pentru inserțiunile: de fiecare cm. Lei 50—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

Sumarul:

Dumitru Periș: Legăturile economice ale României cu Uniunea Sovietică. — *Dumitru Periș:* Prof. univ. Gh. Moroiu — Comerțul Imobiliar, s. a., Sibiu. — *Bilanșuri:* Banca „Illa Mureșana”, s. a. Illa, jud. Hunedoara. „Patria”, inst. de credit și econ., s. a. Blaj. Banca „Crișana”, s. a. din Brad, jud. Hunedoara. „Banca Andreiana”, s. a. Rășinari, jud. Sibiu.

Legăturile economice ale României cu Uniunea Sovietică.

În ziua de 11 Februarie 1945 a conferențiat la Sibiu, în cadrul Asociațiunii „Astra” d-l Mitțică Constantinescu, o bine cunoscută personalitate economică și financiară, fost ministru al Economiei Naționale și al Finanțelor. În fața unui public numeros și select, Domnia-Sa și-a dezvoltat subiectul ales, arătând locul ce-l ocupă Rusia în angrenajul economiei mondiale și importanța acestei realizări economice sovietice, pentru economia națională românească.

Legăturile noastre economice cu Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice au fost foarte nehotărâte și sporadice. Cauzele, care au determinat România să nu întreprindă legături economice cu vecina noastră dela răsărit, sunt de natură politică și economică.

Analizând raporturile politice vedem cum între aceste două țări vecine, între 1913 până la 1934, adică timp de 21 ani

n'a avut nicio relație politică sau economică. La 15 Februarie 1936 are loc un acord comercial încheiat între România și Uniunea Sovietică, iar în 1938 conferențiarul nostru de astăzi pe atunci ministru, trimite la Moscova un atașat comercial. Tot ce s'a putut realiza până acum în cei câțiva ani de sporadice legături, se anulează prin războiul început la 21 Iunie 1941, în contra vecinei noastre dela est. Sintetizând durata acestor relațiuni economice putem afirma că am putut avea abia 5 ani de sporadice legături diplomatice.

În urma războiului din 1914—1918, s'a observat pretutindeni o tendință tot mai crescândă spre ideologia de stânga. Astfel Anglia conservatoare și tradiționalistă, în 1924, venind la putere guvernul Mac Donald, ia legăturile diplomatice cu Uniunea Sovietică. În Franța la 1934 de asemenea guvernul lui Henriot înclină în spre o colaborare politico-economică cu Rusia. La fel s'a întâmplat în Italia, Spania, Belgia și Olanda.

Trecând apoi la cauzele de ordin economic distinsul nostru conferențiar spune, că în epoca dinainte de 1913 între Rusia țaristă și România a existat un paralelism complet în ceea ce privește structura economică a acestor țări. Această incontestabilă asemănare se justifică prin faptul, că atât Rusia, cât și România erau exportatoare de grâu, lemn, petrol și importatoare de mărfuri

fabricate. În al doilea rând, aceste țări vecine, din cauza lipsei capitalurilor necesare, se vedeau silite să apeleze la finanțele occidentului.

Dar războiul din 1914—1918, spune d-l Mitiță Constantinescu, a adus un eveniment de cea mai mare însemnătate și anume revoluția din Octombrie 1917, izbucnită în Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice. Conferențiarul făcând comparație între marea revoluție franceză dela 1789 și revoluția socialistă din Octombrie 1917, spune, că și una și cealaltă au fost considerate ca un fenomen de patologie politică, toate țările luând o atitudine hotărât potrivnică. Coaliția generală manifestată atât de pronunțat în contra acestor mișcări sociale, a fost creiată în primul rând de literatura interesată și tendențioasă a emigranților fugari. Revoluția franceză din 1789 a dat lovitură de moarte feudalismului, descătușând din ghiarele robiei popoarele Europei, făcând să renască devize de viață nouă ca libertate, egalitate și fraternitate, fiind posibil prin această dobândirea libertății individuale și naționale, simțită în România la 1848, când Românii din toate părțile cereau dreptul la o viață mai bună. După cum în fizică e bine cunoscut principiul „că în natură nimic nu se pierde ci totul se transformă“, tot așa și în viața popoarelor, sunt necesare aceste mișcări de masse, din care poporul respectiv devine mai hotărât și cu puteri mai ofelite. Asediată din toate punctele cardinale, lovită prin blocada economică generală, distrusă de pe urma războiului din 1913—1917, n'a fost țară și popor din lume, care să cunoască foametea, lipsa și mizeria mai mult ca cel sovietic. Din această revoluție de mari proporții s'a născut „omul privașiunilor“, omul cu pretențiuni modeste, care este însă ferm convins, că numai prin solidaritate și unire pot fi folositori colectivității.

În domeniul economic în acest stat nou, sovietic, s'a făcut apel mai mult decât în orice altă țară la oamenii de știință, la savanți și la specialiști. Cei (18 mil km²) au fost împânziți dela o parte la alta a lumii, cu specialiști, cari au studiat și cercetat amănunțit solul și subsolul Rusiei. Rezultatul acestor cercetări

a fost găsirea de zăcăminte de zinc, cupru, platină, aur, argint, petrol, sare etc., cari au făcut din Rusia o țară intradepărtaută autarhică. Sute de mii de km.² de deșerturi și mlaștini, prin muncă orânduită au putut fi redade agriculturii. Cea mai palpabilă dovadă de extraordinară muncă ce s'a depus în Uniunea Sovietică este faptul, că la Kirovsk, dincolo de cercul polar, orașul are case moderne clădite, cu străzi frumos astfăltate, iar la Moscova sunt aduse pe Volga vapoare mari de 10—12.000 tone.

În afară de aceasta s'a observat un mare progres și în privința învățământului. Câtă vreme în 1914—1915 erau 7 mil. copii în școlile primare rusești, în 1936—1937 numărul lor crește la 11 milioane. În învățământul secundar în aceiași ani se observă o urcare dela 1 mil. la 16 mil. elevi; iar în învățământul superior dela 100.000 la 500.000 studenți.

Biblioteci populare în 1912—1915 erau 12.600, iar în 1936—1937 se urcă la 55.900. Cămine culturale, la orașe sunt 138 în 1914, și 17.175 în 1937, iar la sate 88 în 1914 și 63.771 în 1937.

La fel și în exploatarea industriale s'a observat aceeași evidentă supraproducție. Astfel producția totală a industriilor în 1914 dă un procent de 52%, iar în 1940 de 553%.

În toate aceste acțiuni productive, alături de bărbat a muncit și femeia, care a fost o nouă volență adăugată la forța socială sovietică. Pe când în Rusia țaristă abia 4% din femei erau folosite pentru scopuri culturale, în 1937 erau 75% redade scopurilor instructive.

Siberia, care altădată era cunoscută numai pentru deportații politice și unde domnea iarna, pădurea, ursul și ghiața, astăzi se găsește acolo mine de zinc, cupru, platină, fontă etc.

Interesul nostru este să avem înținse legături economice cu Uniunea Sovietică, această mare forță productivă, care este a treia din lume ca suprafață, a doua ca populație, prima din lume în privința producției petrolului și a produselor agricole și a doua în ceea ce privește materiile fabricate. Trăind aproape de acest mare continent din punct de

vedere geo-fizic, avem norocul să ne putem aproviziona cu toate cele de lipsă, fără să aducem bunurile economice de peste țări și mări.

Cooperarea economică cu Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice, este posibilă spune d-l Mitifă Constantinescu, numai dacă îndeplinim următoarele trei condițiuni :

1. Practicarea unei sincere și leale prietenii ;

2. Îndeplinirea cu sinceritate a clauzelor armistițiului ;

3. Solidaritatea colectivului național, unul și indestructibil.

Iată doar câteva spicuiuri din conferința d-lui Mitifă Constantinescu.

DUMITRU PERIȘ.

Banca „ILIA MUREȘANA“ S. A. Ilia, jud. Hunedoara.

Capital Lei 2.000.000.—

Reg. Ecar. Nr. 8/1935.

Rez. Lei 345.000.—

CONVOCARE.

Domnii acționari sunt convocați în

adunarea generală ordinară,

la sediul băncii din Ilia, pe ziua de 25 Martie 1945, ora 15 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație, Raportul Censorilor, aprobarea Bilanțului și descărcarea Administratorilor și a Censorilor de gestiunea anului 1944 ;
2. Alegerea pe timp de un an a Consilierilor și Censorilor ;
3. Fixarea retribuțiilor Censorilor și a jetoanelor Consilierilor ;
4. Eventuale propuneri.

Consiliul de administrație.

Actiu.				Bilanț anual încheiat la 31 Decembrie 1944.				Pasiv.			
		Lei	Lei			Lei	Lei			Lei	Lei
Cassa : Numerar efectiv		2.002.692		Capital social			2.000.000	Fonduri : Rezervă legală		80.000	
Disponibil la B. N. R.		782.604	2.785.296	Rezervă statutară		100.000	180.000	Amortisment pt. creanțe dubioase			165.000
Portofoliu de titluri rom. : cu venit fix				Depuneri spre fructificare : Nou :				Din țară : nominative pe livrete			1.159.105
iu Portof. : Efecte publice v. n. 88.500		59.225		pe termen				Creditori : Nou :			
Acțiuni necot. la bursă v. n. 1.500		150	59.375	Din țară pe termen			821.275	Din țară pe termen			
Plasamentul fond. rez : Eș. Publ gar. de Stat .			60.000	Angajamente de reescont : în țară				Curent la B. N. R.		3.854.100	
Portofoliu de scont : în portof. Reesc.				în conversiune (reduse) la bănci		19.834	3.873.934	Efecte de plată : în țară			213.200
Cambii fără garanții 887.700		3.854.100		Efecte diverse : Creditoare			248.806	Tranzitorii : Dobânzi cuvenite anului 1945			95.130
Cambii gar. cu ipotecă 97.000				Beneficiu net : al anului curent			155.983	Dividendă neridicată			7.852
Din care în suferință 2.900		984.700	3.854.100				8.920.285				155.983
Debitori : Din țară în portofoliu											8.920.285
Fără garanții			160.575								
Creanțe în conversiune : Cota redusă :											
în Portofoliu		443.889									
Reescontate		19.834	463.723								
Imobile : Pentru uz propriu			275.000								
Mobilier			25.000								
Conturi diverse : Debitoare			252.536								
			8.920.285								

Conturi de ordine.

		Lei	Lei			Lei	Lei
Cauțiuni statutare		210.000		Deponenți de cauțiuni statutare		210.000	
Garanții diverse : în portofoliu		229.411		Deponenți de garanții diverse		229.411	
		439.411				439.411	

Debit.				Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1944.				Credit.			
		Lei	Lei			Lei	Lei			Lei	Lei
Cheltuieli de administrație : Salarii		160.000		Dobânzi încasate : dela Secont și debitor			385.380	Comisioane încasate			217.260
Diverse		71.391	231.391	Venitul imobilelor			38.624				
Impozite și taxe			41.971								
Dobânzi plătite : la Depuneri		49.936									
la Reescont		141.933	191.869								
Amortismente : la Creanțe dubioase			20.000								
Beneficiu net : al anului curent			155.983								
			641.214								641.214

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE : Președinte : Iuliu Josan. Constantin Răsădean. Silviu Olariu, dir. exec., contabil autorizat.

Verificat și găsit în conformitate cu Codul de Comerț și Legea Bancară.

COMITETUL DE CENSORI : Președinte : Dumitru Epure, expert contabil.

Ioan Opresan.

Gheorghe Tâmaș.

† Prof. univ. Gh. Moroianu.

Acum câteva zile ne-a venit vestea, din cetatea dela poalele Tâmpel, despre moartea prof. univ. pens. Gheorghe Moroianu.

După terminarea studiilor secundare la Braşov, trece Carpații pentru a continua din țara liberă, lupta de eliberare a fraților rămași subjugăți. Plecat pentru studii în străinătate își dă după o muncă temeinică, licența în științele economice la Anvers, iar mai apoi își trece doctoratul la universitatea din Tübingen.

După terminarea studiilor ocupă rând pe rând postul de atașat comercial al României la Viena, Londra, etc. de unde n'a încetat o clipă a vorbi personalităților franceze și engleze despre epopea Românilor din Transilvania, în 1918 terminându-se războiul și înființându-se Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj, ocupă catedra de Economie politică. Mai târziu ocupase și postul de Rector al acestui

așezământ universitar. Activitatea depusă în Academia de acest iscusit profesor, a fost foarte intensă. În 1931 datorită inițiativii lui, se pune bazele revistei „Observatorul social-economic”, care astăzi are 14 ani de existență.

Noi, foștii lui studenți nu putem să nu ne reținem cugetele, știind că a plecat dintre noi acest bun profesor. Studențimea dornică de a-l asculta cuvântul, venia cu multă însuflețire să audteze prelegerile profesorului cu o pregătire atât de aleasă, ce te captiva când îți vorbea, cu desăvârșire. El n'a fost pentru noi numai profesorul de Economie politică, ci în același timp și abtului nostru științelor.

Acum când prof. Gh. Moroianu pleacă dintre noi, nouă în primul rând, foștilor lui studenți, ni se cuvine, să depunem pe mormântul proaspăt făcut, la Satulung, o cunună împletită cu regrete și nespuse de multe recunoștințe.

D. PERIȘ.

„PATRIA“

institut de credit și economii, s. a. Blaj.

Capital social deplin vărsat Lei 10.000.000' --

Rezerve „ 2.000.000' --

Reg. soc. bancare Nr. 14 - 1934.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Băncii „PATRIA”, institut de credit și economii s. a. Blaj, se învultă cu onoare, în sensul art. 13 și următorii din statute la

a LIX-a adunarea generală ordinară,

care se va ține Sâmbătă, 31 Martie 1945, orele 16, în localul băncii.

Dacă în ziua aceasta nu se întrunește numărul necesar de acționari pentru a lua deciziuni valabile conform art. 15 din statute, Domnii acționari sunt invitați la o nouă adunare generală ordinară care se va ține în ziua de 1 Aprilie 1945, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de Administrație, Raportul Comitetului de Censori, Bilanțul și darea absolutului;
3. Distribuirea beneficiului curat;
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Consiliului de Administrație;
5. Fixarea remunerației pentru membrii Comitetului de Censori;
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, care dorește a participa la adunare, sunt rugați să depună la cassa institutului ori la Administrația Centrală Capitalară din Blaj sau Banca Națională a României agenția Blaj, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la data de 27 Martie, orele 12 din zi. Acțiunile depuse pentru adunarea generală din 31 Martie 1945 sunt valabile și pentru adunarea din 1 Aprilie 1945, în caz de amânare.

Blaj, 26 Februarie 1945.

Consiliul de Administrație.

Comerțul Imobiliar s. a., Sibiu.

Extras de pe procesul verbal dresat în adunarea generală ordinară ținută în ziua de 17 Februarie 1945.

S'a luat act de darea de seamă a Consiliului de Administrație asupra gestiunii de pe anul 1944.

S'a aprobat bilanțul și contul profit și pierdere pe 1944.

S'a dat descărcare Consiliului de administrație și comitetului de cenzori.

S'a aprobat distribuirea beneficiului net.

S'a stabilit indemnizația administratorilor și cenzorilor.

S'a stabilit jetonul de prezență pe 1945;
S'a reales în comitetul de cenzori: Martus Peculea și Dr. Ioan Modran, cenzori titulari și Nicolae Cișmașiu și Leon Bălașiu, cenzori supleanți, toți pe timp de un an.

Urmează semnăturile.

GREȘA TRIBUNALULUI SIBIU, SECȚIA III.
Dosar soc. 701/1941.

Prezentul extras fiind trecut în registrul de ordine la Nr. 26 din 1945, se vizează de noi pentru publicare și afișare.

Prim Greșter:
Const. Gologan.

Banca „CRIȘANA“ S. A. din Brad, jud. Hunedoara.

Inscrisă în reg. bancar sub Nr. 16 din 25 Septembrie 1935.

CONVOCARE.

A acționarii Băneții „CRIȘANA“ S. A. din Brad, sunt invitați în virtutea art. 13 și 18 din Statute pentru ziua de *Joi, 22 Martie 1945, orele 16, la*

a LIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localul Băneții „CRIȘANA“ din Brad, Piața Regele Ferdinand Nr. 7.

Adunarea generală ordinară va fi legal constituită dacă conform art. 18 din Statute, vor fi prezenți cel puțin 10 acționari, cari potrivit Codului comercial în vigoare să reprezinte jumătate din capital.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale ordinare;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație și raportul Cenzorilor pe anul 1944;
3. Sătorirea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere pe anul 1944;
4. Descărcarea Consiliului de administrație și a Cenzorilor pe gestiunea anului 1944;
5. Distribuirea beneficiului net;
6. Fixarea preșului jetoanelor de prezență pentru membrii Consiliului de administrație și retribuția Cenzorilor pe anul 1945;
7. Alegerea unui Censor titular cu mandat pe 2 ani.

Acționarii cari voesc să participe la Adunarea generală ordinară în persoană sau prin procură, în conformitate cu art. 14 din Statutele societății, trebuie să depună acțiunile și procurile până în preșua adunării, la casieria băneții, sau vor prezenta în același termen reversul despre depunerea acțiunilor la Sucursalele băneții.

Dacă în Adunarea generală ordinară din 29 Martie 1945, nu se vor prezenta acționari în numărul suficient, prevăzut la art. 18 din Statute, ședința se va amâna pe ziua de 29 Martie 1945, orele 16, în același local și cu același ordine de zi. Deciziunile aduse în a doua Adunare generală sunt valabile fără considerare la numărul acționarilor prezenți și la capitalul reprezentat.

Brad, la 20 Februarie 1945.

Consiliul de administrație.

„BANCA ANDREIANA“, S. A., Rășinari, jud. Sibiu.

Capital Lei 8.000.000.-

Reg. Bancar Nr. 18/1934.

CONVOACARE

Domnii acționari sunt invitați a lua parte la

adunarea generală ordinară,

pe ziua de 11 Aprilie 1945, orele 16, în localul primăriei Rășinari. Dacă în ziua hotărâtă nu se înfrunțește numărul cerut, ședința se va amâna pentru 22 Aprilie 1945, la aceeași oră, în același local și cu aceeași ordine de zi, care va decide valabil cu orice număr de acționari prezenți sau reprezentați.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație, raportul Censorilor, Bilanțul, Co. Profit și Pierdere pe 1944 și aprobarea lor;
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și Censori de gestiunea anului 1944;
4. Distribuirea venitului net;
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1945;
6. Fixarea remunerației Censorilor pe anul 1945.
7. Alegerea Consiliului de Administrație în locurile rămase libere prin deces, prin expirarea mandatului;
8. Alegerea Consiliului de cenzori și supleanți;
9. Eventuale.

Consiliul de Administrație.

Activ.	Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1944.		Pasiv.	
	Lei	Lei	Lei	Lei
Casa:			Capital: Art. 8 Conv. Armistițiu.	
Numerar efectiv	2.727.428		Cetățeni români	8.000.000
Disponibil B. N. R.	112.042	2.839.470	Fonduri de rezervă:	
Disponibil la bănci în țară		68.908	a) Rezervă legală	354.935
Portof. de titluri, româneșii, în portof.:			b) Alte fonduri	160.070
a) Efecte publ., venit			Fond de amortisment, pt. creanțe	
fix v. n. 335.000	235.440		dubloase	71.589
b) Acții, venit variabil v. n. 182.000	138.200	371.840	Depuneri spre fructif., din țară, Români:	
Plasamentul fondului de rezervă:			a) Noi, pe livrete nominale	2.500.586
Efecte publice garantate de stat v. n. 230.000		151.000	Creditori: din țară, Români	37.721
Portofoliu de scont, plătit în țară:			Angajamente de reescont:	
a) Cambii fără garanție		5.781.467	a) Curente la B. N. R.	3.172.500
Creanțe în conversiune conf. Leg. din 7. IV. 1934, Români:			b) În conversiune la Credit. Industrial	27.125
a) în portofoliu	5.781.188		Dividendă neridicată	89.848
b) Reescontate la alte bănci	27.125	5.811.313	Conturi diverse, Români	56.000
Imobile: pentru uzul propriu		100.000	Beneficiul net	224.634
Mobilier		20.000		
Conturi diverse: Români		56.200		
	Lei	14.694.898		Lei 14.694.998

Debit.	Conturi de ordine		Credit.	
	Lei	Lei		
Cauțiuni statutare, Români		834.000	Deponenți cauțiuni statutare, Români	834.000
Cambii de circulațiune, în portofoliu, Români		5.781.467	Deponenți cambii de circulațiune, Români	5.781.467
Ipoteeci, cesiuni, etc. în portof. Români		5.284.188	Deponenți ipoteeci, cesiuni, etc. Români	5.284.188
	Lei	11.899.655		Lei 11.899.655

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	Lei		
Cheltuieli de administrație:			Dobânzi încasate	532.684
a) Salarii și indemnizații	111.000			
b) Diverse	100.883	211.883		
Impozite și taxe		8.329		
Dobânzi plătite la depuneri		89.838		
Beneficiu net		224.634		
	Lei	532.684		Lei 532.684

Rășinari, la 31 Decembrie 1944.

Pentru contabilitate: Director: B. Er. Dancășiu.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Dr. Ioan Bueur.

Eremia Dancășiu.

Petru Bratu.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Președinte: Romul Pop, expert contabil.

Ioan Vidrighiu.

Aleman Brote.